

Vergaderjaar 2014–2015

26 399

Jaarrapportage procedureregeling Grote Projecten

Nr. 15

BRIEF VAN DE COMMISSIE VOOR DE RIJKSUITGAVEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 mei 2015

Hierbij biedt de commissie voor de Rijksuitgaven u de jaarlijkse rapportage aan over de werking en toepassing in 2014 van de Regeling Grote Projecten¹. De commissie heeft de jaarrapportage in haar procedurevergadering van 23 april 2015 vastgesteld.

In artikel 21 van de Regeling Grote Projecten is vastgelegd dat de commissie voor de Rijksuitgaven jaarlijks op de derde woensdag in mei (Verantwoordingsdag) een rapport uitbrengt over de werking en toepassing van de regeling.

Begin 2014 waren tien eerder door de Kamer aangewezen grote projecten in uitvoering. In 2014 heeft de Kamer geen nieuw groot Project toegevoegd of beëindigd.

De Kamer kan besluiten tot aanwijzing van een groot project indien zij van mening is dat haar controlerende taak vereist dat toegesneden informatie periodiek door de regering wordt verstrekt. De criteria die de Kamer in acht neemt voor het aanwijzen van grote projecten zijn omschreven in artikel 2, tweede lid, van de genoemde regeling.

Bij twee grote projecten zijn in 2014 veranderingen aangebracht. Zo heeft de vaste commissie voor Defensie bij het groot project Vervanging F-16 een nieuwe uitgangspuntennotitie vastgesteld, en is de commissie hierover in overleg getreden met de Minister. De vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu heeft hetzelfde gedaan bij het groot project Rijks-regioprogramma Amsterdam-Almere-Markermeer (RRAAM). In paragraaf 3.4 van het jaarverslag is meer informatie de uitkomsten van deze overleggen.

Bij het groot project HSL-Zuid (Hogesnelheidslijn-Zuid) heeft de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu aangegeven dat het aanlegproject van de HSL-Zuid is afgerond en dat zij graag met de Kamer afspraken wil

¹ Regeling Grote projecten, zoals vastgesteld in de vergadering van 22 juni 2006; Handelingen II, 2005/06, nr. 94, blz. 5751, Kamerstuk 30 351

maken over de verplichte eindevaluatie van het project. De vaste commissie voor I&M heeft besloten het groot project HSL-Zuid te handhaven en het besluit tot eventuele beëindiging daarvan uit te stellen tot na de afronding van de parlementaire enquête Fyra. Bij het groot project Ecologische Hoofdstructuur (EHS) heeft de vaste commissie voor Economische Zaken aan de rapporteur EHS gevraagd een voorstel op te stellen voor de verdere vormgeving en de status van het groot project EHS.

De voorzitter van de commissie voor de Rijksuitgaven,
Harbers

De griffier van de commissie voor de Rijksuitgaven,
Groen

Jaarrapportage 2014 Regeling Grote Projecten

1 Kernpunten

- Er zijn in 2014 geen nieuwe grote projecten aangewezen of grote projecten beëindigd. In totaal waren er in 2014 10 grote projecten in uitvoering. Bij de grote projecten ERTMS (European Rail Traffic Management System), EHS (Ecologische Hoofdstructuur) en RRAAM (Rijks-regioprogramma Amsterdam-Almere-Markermeer) waren rapporteurs actief namens de desbetreffende vaste commissies.
- Bij twee grote projecten zijn in 2014 veranderingen aangebracht. Zo heeft de vaste commissie voor Defensie bij het groot project Vervanging F-16 een nieuwe uitgangspuntennotitie vastgesteld, en is de commissie hierover in overleg getreden met de Minister. De vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu (I&M) heeft hetzelfde gedaan bij het groot project RRAAM. In paragraaf 3.4 van deze notitie vindt u meer informatie de uitkomsten van deze overleggen.
- Bij het groot project HSL-Zuid (Hogesnelheidslijn-Zuid) heeft de Staatssecretaris van I&M aangegeven dat het aanlegproject van de HSL-Zuid is afgerond en dat zij graag met de Kamer afspraken wil maken over de verplichte eindevaluatie van het project. De vaste commissie voor I&M heeft besloten het groot project HSL-Zuid te handhaven en het besluit tot eventuele beëindiging daarvan uit te stellen tot na de afronding van de parlementaire enquête Fyra.
- Bij het groot project EHS heeft de vaste commissie voor Economische Zaken (EZ) aan de rapporteur EHS gevraagd een voorstel op te stellen voor de verdere vormgeving en de status van het groot project EHS.

2 Opzet en achtergrond jaarrapportage 2014

De Tweede Kamer heeft op 22 juni 2006 de (huidige) Regeling Grote Projecten vastgesteld (Kamerstuk 30 351, nrs. 3–5). Artikel 21 van de Regeling luidt: «*De commissie voor de Rijksuitgaven brengt jaarlijks op de derde woensdag in mei een verslag uit aan de Tweede Kamer over de werking en toepassing van deze regeling in het voorafgaande kalenderjaar.*»

In deze jaarrapportage geeft de commissie voor de Rijksuitgaven een overzicht van de werking en toepassing van de regeling over het kalenderjaar 2014. Indien relevant worden ook enkele ontwikkelingen geschetst die zich na de rapportageperiode hebben voorgedaan. Deze aanvullende informatie is actueel tot en met 31 maart 2015.

Tot 2004 rapporteerde de commissie voor de Rijksuitgaven over grotere tijdvakken dan een kalenderjaar.² In 2005 heeft de commissie voor de Rijksuitgaven besloten de jaarrapportages ook daadwerkelijk jaarlijks op te stellen en de jaarrapportage tegelijk met de departementale jaarverslagen uit te brengen op de derde woensdag in mei (Verantwoordingsdag). De jaarrapportages over de kalenderjaren 2004 tot en met 2013 zijn te vinden in de Kamerstukken 26 399, nrs. 5 t/m 14. De opzet en indeling van de jaarrapportage zijn voor de onderlinge vergelijkbaarheid ieder jaar in grote lijnen hetzelfde gehouden.

² 1^e rapportage over de periode 1996–1997 (Kamerstuk 26 399, nr. 1); 2^e rapportage over de periode 1998– juli 2000 (Kamerstuk 26 399, nr. 2); 3^e rapportage over de periode juli 2000–juli 2004 (Kamerstuk 26 399, nr. 3).

3 Grote projecten in 2014

3.1 Aantal grote projecten en financiële omvang

Begin 2014 bevonden zich tien grote projecten in de uitvoeringsfase. De Tweede Kamer heeft in 2014 geen grote projecten aangewezen of beëindigd. Tabel 1 laat de ontwikkeling van het aantal grote projecten sinds 2004 zien.

Tabel 1. Ontwikkeling aantal grote projecten

Jaar	Aantal grote projecten (per einde jaar)	Waarvan nieuwe grote projecten	Waarvan afgesloten grote projecten
2004	15	1	6
2005	15	1	1
2006	14	1	2
2007	13	1	2
2008	11	0	2
2009	9	0	2
2010	9	1	1
2011	9	1	1
2012	9	0	0
2013	10	1	0
2014	10	0	0

Tabel 2 biedt een overzicht van de budgetten van de grote projecten die zich in 2014 in de uitvoeringsfase bevonden.

Tabel 2. Budgetten grote projecten in uitvoeringsfase (x € mln.)

Commissie	Groot Project	Budget	Peildatum
DEF	Vervanging F-16	4.500	31-12-2013
DEF	Pantservoertuigen	2.021	31-12-2013
EZ	Ecologische Hoofdstructuur ¹	–	–
I&M	HSL-Zuid	7.270	30-06-2014
I&M	Hoogwater Beschermingsprogramma (HWBP-2)	3.218	30-06-2014
I&M	Zandmaas / Grensmaas	388	30-06-2014
I&M	Project Mainport Rotterdam	1.294	30-06-2014
I&M	RRAAM	191	30-06-2014
I&M	Ruimte voor de Rivier	2.370	30-06-2014
I&M	ERTMS	2.570	30-09-2014

¹ De voortgangsrapportage over de Ecologische Hoofdstructuur (Kamerstuk 30 825, nr. 214) bevat geen informatie over het totale projectbudget.

3.2 Voortgangsrapportages in 2014

In 2014 heeft de Tweede Kamer op basis van de Regeling Grote Projecten 12 voortgangsrapportages en 1 jaarrapportage (Vervanging F-16) ontvangen.³ Naast deze 13 rapportages heeft de Kamer eveneens een basisrapportage ontvangen over het project ERTMS.

Op grond van de Regeling Grote Projecten maken commissie en bewinds-persoon afspraken over frequentie en verschijningstijdstip. De afgesproken norm is maximaal drie maanden na de peildatum van de rapportages. In het geval van de voortgangsrapportages Vervanging F-16 en Ecologische Hoofdstructuur is afgesproken een langere termijn te hanteren,

³ De Tweede Kamer heeft de zevende voortgangsrapportage over de Ecologische Hoofdstructuur (Kamerstuk 30 825, nr. 214) niet in 2014 ontvangen; deze is in maart 2015 nagestuurd.

namelijk 5 en 8,5 maanden. In tabel 3 is de snelheid weergegeven waarmee de voortgangsrapportages na afloop van de rapportageperiode (peildatum) aan de Tweede Kamer werden aangeboden.

Tabel 3. Ontvangst voortgangsrapportages door de Tweede Kamer

Ontvangst	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Binnen afgesproken termijn (standaard = 3 maanden)	4 (20%)	6 (30%)	4 (20%)	3 (17%)	8 (50%)	8 (53%)	7 (46%)	3 (25%)	8 (57%)	6 (43%)	7 (54%)
Binnen 1 maand na afgesproken termijn	12 (60%)	8 (40%)	8 (40%)	13 (72%)	7 (44%)	7 (47%)	8 (53%)	8 (67%)	5 (36%)	7 (50%)	6 (46%)
Meer dan 1 maand na afgesproken termijn	4 (20%)	6 (30%)	8 (40%)	2 (11%)	1 (6%)	0 (0%)	0 (0%)	1 (9%)	1 (7%)	1 (7%)	1 (8%)
Totaal	20	20	20	18	16	15	15	12	14	14	13

¹ Zie voetnoot 3.

3.3 Accountantsrapporten in 2014

In artikel 13, lid 1, van de Regeling Grote Projecten staat: *«Bij voortgangsrapportages wordt periodiek, op basis van een nader te bepalen frequentie, doch ten minste één maal per jaar, een accountantsrapport gevoegd met een oordeel over de kwaliteit en volledigheid van de financiële en niet-financiële informatie in de voortgangsrapportage en over de beheersing en het beheer van het project».*

In lid 4 staat: *«Het accountantsrapport wordt als afzonderlijk document aan de Tweede Kamer gezonden, uiterlijk twee weken na verschijning van de voortgangsrapportage waarop het accountantsrapport betrekking heeft».*

Tabel 4. Ontvangst accountantsrapporten door Tweede Kamer (in maanden na verslagperiode)

Ontvangst	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
< 4 maanden	4	9	4	2	8	9	6	4	5	4	5
4 – 5 maanden	2	1	5	2	2	0	2	2	2	4	2
> 5 maanden	4	1	0	2	0	0	0	1	1	0	0
Totaal	10	11	9	6	10	9	8	7	8	8	7

In 2014 heeft de Tweede Kamer bij zeven grote projecten accountantsrapporten ontvangen. In vergelijking met 2013 is de tijdigheid van het opsturen van accountantsrapporten in 2014 verbeterd. Vijf van de zeven accountantsrapporten zijn binnen de afgesproken termijn ontvangen.

3.4 Behandeling in 2014 en discussies over de status van grote projecten

De commissies hebben de mogelijkheid om voortgangsrapportages voor kennisgeving aan te nemen, dan wel ze te behandelen door feitelijke vragen te stellen en/of deze te agenderen voor een overleg (algemeen overleg, wetgevingsoverleg of nota overleg).

Over 9 van de 13 voortgangsrapportages zijn in 2014 feitelijke vragen gesteld. Daarnaast zijn 12 voortgangsrapportages geagendeerd voor een overleg. In de bijlage van deze evaluatie staat een overzicht van de exacte behandeling per voortgangsrapportage.

In 2014 hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die betrekking hebben op de status van enkele grote projecten. Alhoewel deze jaarrapportage het jaar 2014 betreft, worden ook enkele ontwikkelingen beschreven die zich na de rapportage-periode hebben voorgedaan. Onderstaande informatie is actueel tot en met 31 maart 2015.

EZ: groot project Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

De Algemene Rekenkamer merkt sinds 2012 op dat het groot project EHS op gespannen voet staat met de decentralisatie van het natuurbeleid. De Algemene Rekenkamer beveelt de Tweede Kamer en de Staatssecretaris van EZ sinds die tijd aan om nieuwe afspraken te maken over de gewenste informatievoorziening die passen bij de gekozen verantwoordelijkheidsverdeling.⁴

In februari 2014 heeft de Staatssecretaris van EZ de Kamer laten weten dat zij «niet meer apart zal rapporteren over de voortgang van de EHS».⁵ De commissie EZ heeft de Staatssecretaris daarop per brief laten weten dat zij niet eenzijdig veranderingen kan aanbrengen in de groot projectstatus, en dat de Kamer nog terugkomt op de gewenste informatievoorziening. De Staatssecretaris heeft vervolgens toegezegd de Kamer in 2014 toch de reguliere voortgangsrapportage te zullen sturen.⁶

In het voorjaar van 2014 heeft de Staatssecretaris van EZ aan het Planbureau voor de Leefomgeving gevraagd advies uit te brengen over de vraag hoe de (nieuwe) natuurdoelen (van het in 2013 opgestelde) Natuurpact⁷ gemonitord kunnen worden. In de procedurevergadering van 3 juni 2014 heeft de commissie EZ vervolgens besloten dit «evaluatiekader» van het PBL en de reactie van de Staatssecretaris daarop af te wachten alvorens een besluit te nemen over de status van het groot project EHS.

De Staatssecretaris heeft dit evaluatiekader uiteindelijk in maart 2015 naar de Kamer gestuurd.⁸ In de procedurevergadering van 31 maart 2015 heeft de commissie EZ vervolgens besloten aan de rapporteurs EHS (de leden Ziengs en Van Veldhoven) te vragen een voorstel op te stellen over de verdere vormgeving en de status van het groot project EHS.

I&M: groot project HSL-Zuid

De Staatssecretaris van I&M heeft in de 33e voortgangsrapportage van het groot project HSL-Zuid aangegeven dat het aanlegproject van de HSL-Zuid is afgerond en dat zij graag bereid is met de Kamer afspraken te maken over de evaluatie van het eindproject. Naar aanleiding hiervan heeft de commissie I&M in de procedurevergadering van 23 april 2014 gesproken over de status van het groot project. De commissie heeft in deze procedurevergadering besloten het groot project HSL-Zuid te handhaven en het besluit tot eventuele beëindiging daarvan uit te stellen tot na de afronding van de parlementaire enquête Fyra.

I&M: groot project RRAAM

In de procedurevergadering van 2 oktober 2013 heeft de commissie I&M naar aanleiding van de ontwerpRijksstructuurvisie RRAAM besloten de status van groot project RRAAM te handhaven en de afspraken over de informatievoorziening te herzien. Op basis van de nieuwe uitgangspuntennotitie RRAAM heeft de Minister op 21 november 2014 een informatievoorstel gedaan.⁹ Dit is tevens de nieuwe basisrapportage van het groot

⁴ Kamerstuk 33 750-XIII, nr. 8, pag. 4 en Kamerstuk 31 865, nr. 46, pag. 2.

⁵ Kamerstuk 33 676, nr. 11.

⁶ Kamerstuk 30 825, nr. 212.

⁷ Kamerstuk 33 576, nr. 6.

⁸ Kamerstuk 30 825, nr. 214.

⁹ Kamerstuk 31 089, nr. 113.

project. De commissie I&M heeft de Minister om aanvullende informatie verzocht.

Defensie: groot project Vervanging F-16

De vaste commissie voor Defensie heeft in haar procedurevergadering van 3 april 2014 besloten tot het herijken van de informatievoorziening rondom het groot project Vervanging F-16. Daartoe heeft de commissie een uitgangspuntennotitie opgesteld. De Minister van Defensie en de Minister van Economische Zaken hebben middels twee brieven gereageerd op de notitie.¹⁰ Op 1 juli 2014 heeft de vaste commissie voor Defensie in een algemeen overleg¹¹ met de Minister van Defensie gesproken over de uitgangspuntennotitie. Naar aanleiding van het overleg is de notitie aangepast en in de procedurevergadering van 3 juli 2014 door de commissie vastgesteld. De uitgangspuntennotitie¹² vormt de basis voor halfjaarlijkse rapportages over het groot project Vervanging F-16. Aan deze uitgangspuntennotitie is een bijlage toegevoegd met de toezeggingen die de Minister in het algemeen overleg aan de Kamer heeft gedaan.

Overige grote projecten

In de status van de overige grote projecten is niets veranderd.

¹⁰ Kamerstuk 26 488, nrs. 346 en 348.

¹¹ Kamerstuk 26 488, nr. 315.

¹² Kamerstuk 26 488, nr. 353.

Bijlage 1.**Grote projecten 2014**

Ministerie	Groot project	Document	Kamerstuk	Peildatum	Verschenen op	Behandeld op	Behandelwijze	Kamerstuk
DEF	Vervanging F-16	Jaarrapportage	26 488, nr. 358	31-05-2014	17-9-2014	27-11-2014 11-12-2014	feitelijke vragen algemeen overleg	26 488, nr. 361 26 488, nr. 37
	Vervanging F-16	Accountantsrapport	26 488, nr. 358	31-05-2014	16-9-2014	idem	idem	idem
	Pantservoertuigen	15e VGR	26 396, nr. 98	31-12-2013	31-3-2014	02-06-2014 05-06-2014	feitelijke vragen algemeen overleg	26 396, nr. 99 27 830, nr. 133
	Pantservoertuigen	Assurance rapport	26 396, nr. 98	31-12-2013	31-3-2014	idem	idem	
EZ	Ecologische Hoofdstructuur	7 ^e VGR	30 825, nr. 214	31-12-2013	26-3-2015	Nog niet bekend	Nog niet bekend	

Ministerie	Groot project	Document	Kamerstuk	Peildatum	Verschenen op	Behandeld op	Behandelwijze	Kamerstuk
I&M	HSL-Zuid	34e VGR	22 026, nr. 456	31-12-2013	14-4-2014	11-09-2014	algemeen overleg	22 026, nr. 467
	HSL-Zuid	35e VGR	22 026, nr. 465	30-06-2014	13-10-2014	05-11-2014	algemeen overleg	29 984, nr. 575
	HSL-Zuid	Accountantsrapport	22 026, nr. 465	30-06-2014	13-10-2014	05-11-2014	algemeen overleg	29 984, nr. 575
	HWBP-2	5e VGR	32 698, nr. 15	31-12-2013	2-4-2014	15-05-2014 19-06-2014	feitelijke vragen algemeen overleg	32 698, nr. 16 27 625, nr. 328
	HWBP-2	6e VGR	32 698, nr. 17	30-06-2014	30-9-2014	16-10-2014 17-11-2014	feitelijke vragen wetgevings-overleg	32 698, nr. 20 34 000-J, nr. 23
	HWBP-2	Accountantsrapport	32 698, nr. 19	30-06-2014	04-11-2014	idem	idem	
	Zandmaas / Grensmaas	25e VGR	18 106, nr. 223	31-12-2013	8-4-2014	15-05-2014 19-06-2014	feitelijke vragen algemeen overleg	18 106, nr. 226 27 625, nr. 328
	Zandmaas / Grensmaas	Accountantsrapport	18 106, nr. 224	31-12-2013	14-4-2014	idem	idem	
	Zandmaas / Grensmaas / Grensmaas	26e VGR	18 106, nr. 227	30-06-2014	7-10-2014	14-10-2014 17-11-2014	feitelijke vragen wetgevings-overleg	18 106, nr. 228 34 000-J, nr. 23
	Project Mainport Rotterdam	13e VGR	24 691, nr. 121	30-06-2014	20-10-2014	21-02-2015	algemeen overleg	31 409, nr. 73
	Project Mainport Rotterdam RRAAM	Accountantsrapport	24 691, nr. 122	30-06-2014	11-11-2014	idem	idem	
	RRAAM	Voorstel informatievoorziening	31 089, nr. 113	21-11-2014	24-11-2014	Voorzien op 30-04-2015	algemeen overleg	
	RRAAM	Accountantsrapport bij voorstel informatievoorziening	31 089, nr. 114	21-11-2014	15-12-2014	Voorzien op 30-04-2015	algemeen overleg	
	RRAAM	6 ^e VGR	31 089, nr. 109	31-12-2013	6-3-2014			
	Ruimte voor de Rivier	23e VGR	30 080, nr. 69	31-12-2013	27-3-2014	15-05-2014 19-06-2014	feitelijke vragen algemeen overleg	30 080, nr. 70 27 625, nr. 328
	Ruimte voor de Rivier	24e VGR	30 080, nr. 71	30-6-2014	30-9-2014	11-11-2014 17-11-2014	feitelijke vragen wetgevings-overleg	30 080, nr. 73 34 000-J, nr. 23
	Ruimte voor de Rivier	Accountantsrapport	30 080, nr. 72	30-6-2014	27-10-2014	17-11-2014	Wetgevings-overleg	34 000-J, nr. 23
	ERTMS	basisrapportage	33 652, nr. 14	–	11-4-2014	8-5-2014 24-06-2014	feitelijke vragen algemeen overleg	33 652, nr. 18 33 652, nr. 27
	ERTMS	1 ^e VGR	33 652, nr. 28	1-7-2014	30-9-2014	14-10-2014	feitelijke vragen algemeen overleg	33 652, nr. 29 33 652, nr. 30